

UDVALGET FOR
**socialøkonomiske
virksomheder**

Appendiks 1

UDKAST TIL LOVFORSLAG OM REGISTREREDE SOCIALØKONOMISKE
VIRKSOMHEDER

September 2013

Nedenfor findes udvalgets udkast til forslag til lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder.

Fremsat den {FREMSAT} af social-, børne- og integrationsministeren (Annette Vilhelmsen)

Forslag

til

Lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder

Kapitel 1

Lovens formål og anvendelsesområde

Lovens formål

§ 1. Loven har til formål at:

- 1) definere og skabe en fælles identitet for registrerede socialøkonomiske virksomheder,
- 2) regulere registrerede socialøkonomiske virksomheder og skabe en eneret til brug af denne betegnelse, og
- 3) sikre at registrerede socialøkonomiske virksomheder er transparente og lever op til visse standarder i forhold til deres virksomhedsdrift.

Lovens anvendelsesområde

§ 2. Loven finder anvendelse på juridiske personer, der:

- 1) har et socialt formål, jf. § 2, stk. 2,
- 2) har eget CVR-nummer, er hjemmehørende her i landet eller i et andet EU/EØS-land og er erhvervsdrivende, jf. § 2, stk. 3,
- 3) er uafhængige af det offentlige, jf. § 2, stk. 4,
- 4) har en social håndtering af overskud, jf. § 2, stk. 5, og
- 5) beskriver, hvordan de er inddragende og ansvarlige i deres virke, jf. § 6, stk. 4, nr. 4.

Stk. 2. Ved begrebet »socialt formål« forstår i denne lov, at virksomhedens primære formål har samfundsgavnlig karakter.

Stk. 3. Ved begrebet »erhvervsdrivende« forstås i denne lov, at virksomheden har et væsentligt element af erhvervsdrift ved salg af produkter eller serviceydelser.

Stk. 4. Ved begrebet »uafhængig af det offentlige« forstås i denne lov, at virksomheden fungerer uden væsentlig offentlig indflydelse på ledelse eller drift.

Stk. 5. Ved begrebet »social håndtering af overskud« forstås i denne lov, at virksomheden anvender sit resultat efter skat til:

- 1) reinvestering i egen virksomhed,
- 2) investering i eller donationer til andre socialøkonomiske virksomheder registreret i henhold til denne lov,
- 3) donationer til organisationer med et almennyttigt eller almenvelgørende formål, eller
- 4) en begrænset udbetaling af udbytte, jf. § 2, stk. 6.

Stk. 6. Kapitalejere i virksomheder registreret i henhold til denne lov er alene berettigede til at modtage et samlet udbytte i deres ejertid svarende til den oprindeligt indskudte kapital plus en rimelig årlig forrentning af den oprindeligt indskudte kapital. I forhold til denne lov tilskrives den årlige forrentning den investerede kapital, såfremt den ikke udbetales som udbytte. Eventuelle udbyttebetalinger skal ske inden for rammerne af de udbytteregler, der følger af anden lovgivning.

Stk. 7. Formålet, i henhold til § 2, stk. 1, nr. 1, skal være optaget i vedtægterne og skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering.

Stk. 8. Loven finder ikke anvendelse for enkeltmandsvirksomheder og virksomheder etableret ved sameje.

Kapitel 2

Registrering som socialøkonomisk virksomhed

§ 3. Virksomheder, der opfylder betingelserne i § 2, kan opnå registrering efter denne lov.

Stk. 2. Anmeldelse af registrering i henhold til denne lov skal ske i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til registrering.

Stk. 3. Sker der ændring af en registreret virksomheds formål eller i noget andet forhold, der tidligere er registreret hos Erhvervsstyrelsen i henhold til denne lov, skal ændringen registreres i Erhvervsstyrelsens it-system eller anmeldes til styrelsen, jf. § 3, stk. 2, senest 2 uger efter den retsstiftende beslutning er truffet.

§ 4. En anmelder, der registrerer en virksomhed i Erhvervsstyrelsens it-system eller indsender anmeldelse herom til registrering i Erhvervsstyrelsens it-system i henhold til denne lov, indestår for, at den pågældende virksomhed opfylder betingelserne for registrering på registreringstidspunktet, jf. § 2, stk. 1, og at de afgivne oplysninger er korrekte.

Stk. 2. Pligten til at sikre, at en virksomhed registreret i henhold til denne lov opfylder betingelserne for registrering, jf. § 2, påhviler den registrerede virksomheds øverste ledelsesorgan.

Stk. 3. Pligten til at afregistrere en registreret virksomhed, der ikke længere opfylder betingelserne for registrering i henhold til denne lov, påhviler den registrerede virksomheds øverste ledelsesorgan.

§ 5. Virksomheder registreret i henhold til denne lov har eneret til at anvende betegnelsen Registreret Socialøkonomisk Virksomhed (RSV) i deres navn og markedsføring.

Kapitel 3

Regnskab

§ 6. Virksomheder registreret efter denne lov skal aflægge årsrapport i overensstemmelse med årsregnskabsloven, men skal mindst følge reglerne for regnskabsklasse B, små virksomheder, samt de tillægskrav til rapporteringen, der fremgår af stk. 2-6.

Stk. 2. Virksomheder registreret efter denne lov skal indsende en kopi af årsrapporten til Erhvervsstyrelsen senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Stk. 3. Virksomheder, der i forvejen er forpligtet til at indsende deres årsrapport til Erhvervsstyrelsen, er undtaget fra stk. 2.

Stk. 4. Udover de krav til årsrapporten, der følger af årsregnskabsloven, skal virksomheder registreret efter denne lov årligt, i forbindelse med indsendelse af årsrapporten, rapportere specifikationer af følgende til Erhvervsstyrelsen:

- 1) det samlede vederlag m.v. til nuværende og forhenværende medlemmer af ledelsen for deres funktion fordelt på hvert ledelsesorgan samt eventuel aflønning af stiftere,
- 2) aftaler indgået med nærtstående parter,
- 3) likvide midler og andre aktiver, der udloddes eller uddeles af virksomhedens formue,
- 4) hvordan virksomheden opfylder sit sociale formål, jf. § 2, stk. 1, nr. 1 og hvordan virksomheden er inddragende og ansvarlig i sit virke, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, og
- 5) hvilket samlet udbytte de enkelte kapitalejere har modtaget.

Stk. 5. Specifikationer i henhold til stk. 4 skal rapporteres via Erhvervsstyrelsens it-system, jf. dog stk. 6.

Stk. 6. Såfremt oplysningerne nævnt i stk. 4, nr. 1-5 fremgår af virksomhedens årsrapport, og denne indsendes til Erhvervsstyrelsen, skal dette anses for opfyldelse af stk. 5.

Ledelse

§ 7. Det øverste ledelsesorgan i virksomheder registreret i henhold til denne lov skal, ud over at varetage den overordnede og strategiske ledelse, sikre en forsvarlig organisation af virksomheden og påse, at udbetaling af vederlag ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til virksomhedens sociale formål.

Likvidation og kapitalnedsættelse

§ 8. Ved likvidation af en virksomhed registreret efter denne lov skal et overskud herved anvendes i overensstemmelse med § 2, stk. 5 og 6.

Stk. 2. Ved kapitalnedsættelse i en virksomhed registreret efter denne lov skal en udlodning kunne holdes indenfor begrænsningen fastsat i § 2, stk. 6.

Kapitel 4

Administration af loven

§ 9. Erhvervsstyrelsen er registreringsmyndighed i henhold til denne lov.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen har mulighed for at afregistrere en registreret virksomhed, der ikke overholder denne lovs bestemmelser.

§ 10. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om

- 1) brug af samt anmeldelse og registrering i styrelsens it-system, herunder hvilke forhold anmelder selv kan eller skal registrere,
- 2) offentliggørelse af dokumenter og meddelelser m.v., herunder hvilke dokumenter m.v., anmelder selv kan eller skal offentliggøre i styrelsens it-system,
- 3) elektronisk indsendelse af dokumenter, som Erhvervsstyrelsen modtager i henhold til denne lov, herunder hvilke dokumenter anmelder kan eller skal indsende elektronisk, om indsendelsens form, om krav til de anvendte elektroniske systemer og om anvendelse af elektronisk signatur,
- 4) hvorvidt oplysninger m.v. skal være offentligt tilgængelige, og
- 5) gebyrer for anmeldelse, udskrifter m.v., for bekendtgørelse, brugen af styrelsens it-system og rykkerskrivelser m.v. ved for sen betaling.

Kapitel 5

Kommunikation

§ 11. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, at skriftlig kommunikation til og fra styrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 12. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at styrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender.

§ 13. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 6

Straffebestemmelser

§ 14. Overtrædelse af § 5 og § 8 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Kapitel 7

Klageadgang

§ 15. Afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen i henhold til loven eller forskrifter udstedt i medfør af loven kan indbringes for Erhvervsankenævnet, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Kapitel 8

Ikrafttræden m.v.

§ 16. Loven træder i kraft den [xx.xx 2014].

§ 17. Social-, børne- og integrationsministeren evaluerer hele eller dele af lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder 3 år efter ikrafttrædelsen efter § 16.

§ 18. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets formål, hovedindhold og baggrund
2. Regulering af socialøkonomisk virksomhed
 - 2.1. Gældende ret på området
 - 2.2. Udvalget for socialøkonomiske virksomheder
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets formål, baggrund og hovedindhold

Samfundet står overfor en række udfordringer, som lav vækst, mange mennesker på kanten af arbejdsmarkedet, store globale miljøproblemer og stigende pres på sundhedssektoren.

Erfaringer, såvel her i landet som internationalt, viser, at socialøkonomiske virksomheder kan bidrage til at løse nogle af disse samfundsmæssige udfordringer. Det kan ske direkte gennem deres virke, men også ved at inspirere den private og den offentlige sektor til sociale forandringer og til at sætte nye og højere standarder for vækst og velfærd.

Bag anbefalingerne i Udvalget for socialøkonomiske virksomheders rapport ligger et mål om på sigt at realisere en stærk og mangfoldig sektor af socialøkonomiske virksomheder i Danmark. En sektor hvor socialt innovative forretningsidéer føres ud i livet i virksomheder, som er bæredygtige i forhold til økonomi, mennesker og miljø. En sektor, som spænder vidt og er en vedvarende kilde til inspiration og forandring, særligt i forhold til inklusion på arbejdsmarkedet, og til hvordan samfundets udsatte får et værdigt liv, men også for løsningen af andre sociale og miljømæssige udfordringer samt forebyggelse af sygdom og kriminalitet.

Udvalget for socialøkonomiske virksomheder har opstillet følgende definition af socialøkonomiske virksomheder: ”Socialøkonomiske virksomheder er private og driver erhverv med det formål gennem deres virke og indtjening at fremme særlige sociale formål”. Specifikt betyder det, at socialøkonomiske virksomheder kan leve op til følgende fem kriterier:

Socialt formål – virksomhedens primære formål har samfundsgavnlig karakter, det vil sige, at det har et socialt, beskæftigelses-, sundheds-, miljømæssigt eller kulturelt sigte.

Social overskudshåndtering – virksomheden anvender hele sit overskud til primært at fremme sociale formål, reinvestere i egen eller andre socialøkon-

niske virksomheder og sekundært til begrænset udbetaling af udbytte til investeringer i egenkapital.

Væsentlig erhvervsdrift – virksomheden har et væsentligt element af erhvervsdrift ved salg af serviceydelser eller produkter, som udgør en betydelig del af deres omsætning.

Uafhængig af det offentlige – virksomheden har eget CVR-nr og fungerer uden væsentlig offentlig indflydelse på ledelsen og driften af virksomheden.

Ansvarlig og inddragende virksomhedsledelse – virksomheden er transparent i sit virke og har en værdi-skabende og etisk forsvarlig ledelse.

Formålet med lovforslaget er: At definere og skabe en fælles identitet for registrerede socialøkonomiske virksomheder; at regulere registrerede socialøkonomiske virksomheder og skabe en eneret til brug af denne betegnelse; samt at sikre at registrerede socialøkonomiske virksomheder er transparente og lever op til visse standarder i forhold til deres virksomhedsdrift.

Lovforslaget giver mulighed for at identificere en gruppe virksomheder, som lever op til en fastsat definition, og herefter kan registrere sig som »registreret socialøkonomisk virksomhed. Lovforslaget har således ikke til hensigt at omfatte hele det socialøkonomiske felt eller alle virksomheder, der yder en social indsats. Lovforslaget giver dermed ikke eneret til at benytte betegnelsen »socialøkonomisk virksomhed«. Samlet skal lovforslaget bidrage til at muliggøre en målrettet fremtidig indsats, der gør det lettere og mere attraktivt at skabe, leve og vokse som socialøkonomisk virksomhed i Danmark.

Når virksomheden benytter betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed«, er det et signal til omverdenen om, at de overholder kriterierne i lovgivningen.

Baggrunden for lovforslaget er den politiske aftale om finansloven for 2013 indgået mellem regeringen og Enhedslisten, hvor der blandt andet blev aftalt følgende:

»Regeringen og Enhedslisten vil støtte udviklingen af socialøkonomiske virksomheder, der løfter et socialt ansvar ikke mindst i forhold til det rummelige arbejdsmarked. Socialøkonomiske virksomheder er virksomheder, hvis overordnede formål er almennyttige frem for at opnå profit til sine ejere eller partnere, og som hovedsageligt anvender sine overskud til sociale formål.

De nuværende selskabsretlige rammer er ikke hensigtsmæssige i forhold til at fremme socialøkonomiske virksomheder. Der nedsættes derfor et hurtigt arbejdende udvalg, der undersøger barrierer for etablering og udvikling af socialøkonomiske virksomheder og kommer med anbefalinger, herunder udarbejder et konkret lovforslag til en ny særlig virksomhedsform under navnet socialøkonomisk virksomhed. Udvalget vil – foruden de relevante ministerier – bestå af eksterne eksperter og praktikere på området. Udvalget skal afrapportere medio 2013 med henblik på fremsættelse af lovforslag i folketingssamlingen 2013/2014.

Der skal til formålet opbygges viden og kompetencer i Erhvervs- og Vækstministeriet med henblik på at gennemføre analyser og sikre den fornødne ekspertise til at fremme socialøkonomiske virksomheder.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2013 og 15 mio. kr. i 2014 til opbygning af den nødvendige ekspertise og opfølgning på udvalgets anbefalinger. Indsatsen samordnes med arbejdsmarkedsindsatsen under Beskæftigelsesministeriet.«

Lovforslaget indeholder følgende hovedpunkter:

Definition af socialøkonomiske virksomheder, der falder inden for lovens anvendelsesområde.

Eneret til anvendelse af betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed« og proces for registreringen.

Krav til formål, regnskab, ledelse og likvidation, som skal skabe transparens og sikre, at virksomheden lever op til definitionens fem kriterier.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret på området

Officielt er betegnelsen socialøkonomisk virksomhed i dag ikke entydigt defineret, og socialøkonomiske virksomheder er ikke særskilt reguleret i eksisterende lovgivning i forhold til det sociale element i deres virke.

2.2. Udvalget for socialøkonomiske virksomheders overvejelser

Der findes ikke én særlig selskabsform eller lovgivning, der definerer eller regulerer gruppen af socialøkonomiske virksomheder i Danmark, men de er derimod selskabsretligt organiseret meget forskelligt.

Fraværet af en egentlig lovregulering kan i nogle sammenhænge være en barriere for socialøkonomiske virksomheder. Der findes ingen særlig lovgivning, der regulerer, definerer eller kontrollerer socialøkonomiske virksomheder i Danmark. Det forhold kan gøre det vanskeligt for socialøkonomiske virksomheder at legitimere deres virksomhed som værende socialøkonomisk. Denne udfordring kommer særligt til udtryk i forhold til markedsføring og i kommunikationen med kunder, investorer og andre samarbejdspartnere. Med en registreringsordning ønsker udvalget at skabe en klar identitet for socialøkonomiske virksomheder, som understøtter deres virke som virksomheder, der bygger på sociale formål. Det vil også muliggøre en fremtidig indsats, som kan fremme sektoren og understøtte fremvæksten af socialøkonomiske virksomheder.

Da udvalget blev nedsat i februar 2012, fremgik det af udvalgets kommissorium, at udvalget skulle: »Beskrive en ny selskabsform for socialøkonomiske virksomheder, herunder udarbejde udkast til lovforslag om en ny selskabsform for socialøkonomiske virksomheder.« Internationalt har Storbritannien, Sverige, USA, Belgien, Finland, Frankrig og Italien indført en regulering af socialøkonomiske virksomheder. Dette har enten været i form af en målrettet selskabsform eller en registreringsordning.

Grunden til, at udvalget har valgt at fremsætte forslag om, at der etableres en registreringsmodel for socialøkonomiske virksomheder i Danmark frem for en målrettet selskabsform, er først og fremmest, at man vil kunne favne hele den eksisterende sektor, uden at virksomhederne behøver at ændre selskabsform. Samtidig giver registreringen mulighed for, at de socialøkonomiske virksomheder også i fremtiden frit kan vælge den selskabsform, som passer bedst til deres ønskede ejerforhold og virksomhedsdrift i en sektor, der er præget af innovation og nyskabelse. Det er således muligt for langt de fleste af de virksomheder, der udøver virksomhed i feltet, at tilpasse sig lovgivningen og dermed blive en del af den nye klassificering. Dertil har virksomheder, der ønsker at udøve deres virksomhed under andre forudsætninger end dem, som fremgår af loven, fortsat mulighed for at bruge betegnelsen socialøkonomisk om virksomheden eller dennes aktivitet.

2.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning har udelukkende til formål at give de socialøkonomiske virksomheder en mulighed for at blive en klassificeret del af det socialøkonomiske felt, hvilket skal skabe en signalværdi overfor omverdenen. For-

delen ved registreringen er således registreringen i sig selv, mens yderligere målrettet, materiel regulering skal fremgå af særskilt lovgivning.

Det foreslås, at der indføres en registreringsordning for socialøkonomiske virksomheder, hvorefter virksomheder, der falder inden for lovens anvendelsesområde i lovforslagets § 2, kan lade sig registrere efter § 3, og de efter § 5 får en eneret til at benytte betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed«.

Den foreslåede eneret til at anvende betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed« har til formål at sikre kunder, investorer og andre interessenters tillid til den socialøkonomiske sektor. Eneretten beskytter virksomheden mod ubillig konkurrence fra andre, der ved uretmæssigt at betegne virksomheden som en »registreret socialøkonomisk virksomhed« forsøger at opnå en konkurrencefordel.

Betingelserne i § 2 har til formål at afgrænse en delmængde af socialøkonomiske virksomheder inden for det socialøkonomiske felt, der lever op til en række betingelser, som klassificerer feltet og giver en signalværdi overfor omverdenen. Disse betingelser er: At virksomheden har et socialt formål; har eget CVR-nummer og er erhvervsdrivende; er uafhængig af det offentlige; har en social håndtering af overskud og beskriver, hvordan den er inddragende og ansvarlig i sit virke. Der stilles ikke krav til selskabsformen, og hensigten er, at alle virksomhedsformer, med undtagelse af enkeltmandsvirksomheder og virksomheder etableret ved sameje, skal kunne lade sig registrere, såfremt de opfylder kravene hertil.

»En social håndtering af overskud« består efter forslaget i, at virksomheden skal bruge sit resultat efter skat til reinvestering i egen virksomhed, investering i eller donationer til andre registrerede socialøkonomiske virksomheder, donationer til organisationer med et almennyttigt eller almenvelgørende formål eller en begrænset udbetaling af udbytte. Det udbytte, den enkelte kapitalejer kan modtage i sin ejertid, begrænses til den investerede kapital plus en rimelig forrentning heraf.

Den foreslåede registrering foregår ved Erhvervsstyrelsen, hvor anmelder ved registreringen indestår for, at virksomheden lever op til kravene i § 2, jf. § 4, stk. 1. Virksomheden skal herefter løbende opfylde § 2 og de yderligere betingelser, som følger af registreringen i §§ 6-8, da den ellers skal lade sig afregistrere, jf. § 4, stk. 3.

Den første af de yderligere betingelser har til formål at skabe transparens hos de registrerede virksomheder ved, at de mindst skal aflægge en årsrapport efter reglerne for regnskabsklasse B, jf. § 6, stk. 1. Hvis virksomheden efter årsregnskabsloven aflægger regnskab ved en højere regnskabsklasse, skal årsregnskabslovens bestemmelser dog følges. Årsrapport skal indsendes til erhvervsstyrelsen senest 6 måneder efter regnskabet afslutning, jf. § 6, stk. 2, med mindre virksomheden i forvejen skal indsende en årsrapport efter årsregnskabslovens regler, hvorefter den vil være undtaget efter § 6, stk. 3. For at skabe yderligere transparens skal årsrapporten suppleres af en specifikation af virksomhedens aflønning af ledelsen, aftaler med nærtstående parter samt likvide midler og andre aktiver, der udloddes eller uddeles af virksomhedens formue, jf. § 6, stk. 4, nr. 1-3. Endvidere skal virksomheden rapportere, hvordan den opfylder sit sociale formål efter § 2, stk. 1, nr. 1 og er inddragende og ansvarlig i sit virke, jf. § 6, stk. 4, nr. 4 samt en årlig specifikation af, hvilket udbytte de enkelte kapitalejere har modtaget i deres ejertid. Disse specifikationer skal rapporteres via Erhvervsstyrelsens it-system, jf. § 6, stk. 5, eller oplysningerne skal fremgå i selve årsrapporten, jf. § 6, stk. 6.

Forslagets § 7 bestemmer, at ledelsen i en registreret socialøkonomisk virksomhed skal sikre en forsvarlig organisation og påse, at udbetaling af vederlag i virksomheden ikke overstiger, hvad der anses sædvanligt efter hvervets art, arbejdets omfang, og hvad der må anses for forsvarligt i forhold til virksomhedens formål. Denne bestemmelse skal ses i sammenhæng med § 6 og skal sikre, at ledelsen ikke omgår udbyttebegrænsningen eller på anden måde beriger sig selv eller andre på bekostning af virksomhedens sociale formål.

Formålet med forslagets § 8 er at sikre, at virksomheden ikke omgår udbyttebegrænsningen ved likvidation eller kapitalnedsættelse, og skal derfor ses i sammenhæng med forslagets § 2, stk. 5 og 6. Bestemmelsen angiver, at et overskud, som følger af en likvidation eller kapitalnedsættelse, skal anvendes i overensstemmelse med § 2, stk. 5.

Forslagets § 9 gør Erhvervsstyrelsen til registreringsmyndighed og giver denne muligheden for at afregistrere virksomheder, der ikke lever op til lovens bestemmelser. Desuden giver forslagets § 10 Erhvervsstyrelsen bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om administration af lovens bestemmelser. I forslagets §§ 11-13 fastsættes regler om kommunikationen med Erhvervsstyrelsen i forbindelse med lovens administration.

I forslagets § 14 fastsættes, at kun overtrædelse af eneretten til at anvende begrebet »registreret socialøkonomisk virksomhed« i § 5 og en anvendelse af overskuddet ved likvidation eller kapitalnedsættelse efter § 8, der ikke er i overensstemmelse med § 2, stk. 5 og 6, er strafbelagt efter denne lov. Virksomheden kan dog fortsat pålægges et strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5. I § 15 reguleres klageadgangen ved afgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen.

Efter forslagets § 16 træder loven i kraft xx.xx 2014 og hele eller dele af denne lov skal inden for 3 år efter denne dato evalueres af erhvervs- og vækstministeren, jf. § 17. Loven gælder efter § 18 ikke for Færøerne og Grønland.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indeholder en offentlig ordning vedrørende registrering af visse virksomheder. Lovforslaget vil formentligt nødvendiggøre visse tilpasninger af Erhvervsstyrelsens it-systemer. Omkostningerne hertil forventes at andrage i omegnen af 3 mio. kr., som forventes afholdt i 2014. Denne omkostning anses ikke for at være omfattet finanslovsbevillingen, idet den ikke relaterer sig til opbygning af den nødvendige ekspertise eller opfølgning på udvalgets anbefalinger, men er en afledt konsekvens heraf og som sådan ikke en direkte del af opfølgningen på udvalgets anbefalinger.

Endvidere forventes der et øget personaleforbrug til kontrol og tilsyn med socialøkonomiske virksomheder på et årsværk. Størrelsen af omkostningerne hertil afhænger af udvalgets anbefalinger og afklares inden færdiggørelsen af finanslovsforslaget for 2014.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Der er tale om en frivillig registreringsordning, hvilket betyder, at der ikke pålægges erhvervslivet øgede byrder. Der forventes ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

5. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

[Erhvervsstyrelsens opdaterede høringsliste indsættes her]

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	nej	ja
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	nej	ja
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	nej	nej
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	nej	nej
Miljømæssige konsekvenser	nej	nej
Administrative konsekvenser for borgerne	nej	nej
Forholdet til EU-retten	Intet	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det fremgår af forslaget til § 1, at formålet med loven er at definere og skabe en fælles identitet for registrerede socialøkonomiske virksomheder samt regulere disse. Derudover er formålet at skabe en eneret for til brug af betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed« og derved imødekomme behovet for at kunne identificere registrerede socialøkonomiske virksomheder i forhold til det resterende socialøkonomiske felt.

For at sikre et stabilt marked er den socialøkonomiske sektor i høj grad afhængig af tillid fra omverdenen. Derfor er det også en del af forslaget til § 1, at formålet er at sikre, at de registrerede socialøkonomiske virksomheder er transparente og lever op til visse standarder i forhold til deres virksomhedsdrift.

Forslaget til § 1 er formuleret, så det ligger inden for rammerne af de mål og principper, som fremgår af anbefalingerne fra Udvalget for socialøkonomiske virksomheder, som blev nedsat i forbindelse med den politiske aftale mellem regeringen og enhedslisten i forbindelse med finansloven 2013, jf. Almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 1.

Til § 2

Forslagets § 2 bestemmer lovens anvendelsesområde og definerer hermed hvilke virksomheder, der er omfattet af loven. Bestemmelsen har ikke til hensigt at omfatte alle de virksomheder, der vil bruge betegnelsen socialøkonomisk virksomhed eller har aktiviteter inden for det socialøkonomiske felt. Bestemmelsen i forslaget § 2 opstiller kriterier for lovens anvendelsesområde, der klassificerer en del af feltet, som opfylder visse krav, hvilket giver virksomhederne mulighed for at blive registreret efter forslaget § 3 og opnå en eneret til at anvende betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed« efter forslaget § 5.

Hensigten med betegnelsen »juridiske personer« i forslaget § 2, stk. 1 er en bred definition af selskabsbegrebet, og alle selskabsformer kan være omfattet af loven, jf. dog § 2, stk. 8.

Efter bestemmelsen i forslaget § 2, stk. 1, nr. 1 skal virksomheden have et socialt formål, hvilket defineres bredt. Kravet er, at virksomheden skal have et primært formål af samfundsgavnlig karakter, jf. forslaget § 2, stk. 2, med et socialt, beskæftigelses-, sundheds-, miljømæssigt eller kulturelt sigte.

I forslaget § 2, stk. 1, nr. 2 bestemmes det først, at virksomheden skal være en selvstændig juridisk person med eget CVR nummer. Dermed kan et P-nummer for en produktion eller afdeling i en større organisation ikke alene opnå registrering. Virksomheden skal desuden være hjemmehørende i Danmark eller et andet EU/EØS land, hvorved forstås, at hovedparten af styrelsesorganerne og hovedkontoret skal have sæde her i landet eller i et andet EU/EØS-land.

Derudover fremgår det af forslaget § 2, stk. 1, nr. 2, at virksomheden skal være erhvervsdrivende. Dette vil sige, at virksomheden skal have et væsentligt element af erhvervsdrift ved salg af produkter eller serviceydelser, jf. § 2, stk. 3. Socialøkonomiske virksomheder kan have meget forskellige ressourcegrundlag. Udover indtægt fra egentlig erhvervsdrift kan virksomhederne få deres driftskapital fra en lang række kilder, såsom donationer, private eller offentlige fonde, offentlige støtteordninger, satspuljemidler, m.v. Ved »erhvervsdrift« forstås efter denne lov al indtægt fra salg af serviceydelser eller produkter til såvel private som offentlige kunder. Kravet om et væsentligt element af erhvervsdrift skal ikke forstås således, at størstedelen af virksomhedens indtægter skal stamme fra erhvervsdrift, men erhvervsdriften skal dog udgøre en betydelig andel af omsætningen. Det tillægges ligeledes ikke betydning, hvorvidt virksomheden kan afsætte sit produkt eller sin serviceydelse til en eller flere kunder, heri om virksomhedens eneste kunde er en offentlig myndighed. Det vil altid være et væsentligt element af erhvervsdrift, når virksomheden er momspligtig eller er omfattet af lønsumsafgiftslovens § 1, stk. 1, 1. punktum, 1. led, hvilket er virksomheder, der er undtaget fra momspligten efter momslovens § 13, stk. 1, nr. 1, 3, 5, 6, 10-12, 15, 16, 19, men i stedet for betaler lønsumsafgift. Eksempler på virksomheder, der er undtaget af momslovens § 13, men betaler lønsumsafgift, er blandt andet finansielle virksomheder og virksomheder, der arbejder inden for sundhedssektoren.

Efter forslaget § 1, nr. 3 skal virksomheden være uafhængig af det offentlige, herved forstået, at virksomheden drives uden væsentlig offentlig indflydelse på ledelse eller drift, jf. § 2, stk. 4. En overvejende del af en virksomhed registreret i henhold til denne lov må således ikke ejes af det offentlige, og en overvejende del af virksomhedens ledelse må ikke være udpeget af en offentlig myndighed. Det vil altid være væsentligt, hvis det offentlige har bestemmende indflydelse som defineret i selskabslovens § 7, der regulerer, hvornår der forligger bestemmende indflydelse hos et moderselskab over et datterselskab.

Bestemmende indflydelse, efter principperne i selskabslovens § 7, forligger som udgangspunkt, når en offentlig myndighed direkte eller indirekte gennem en dattervirksomhed ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed. Derudover forligger der bestemmende indflydelse, når en offentlig myndighed har: Råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer; beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i en

virksomhed i henhold til en vedtægt eller aftale; beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan og dette organ besidder den bestemmende indflydelse på virksomheden; eller råderet over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamlingen eller i et tilsvarende organ, og derved besidder den faktiske bestemmende indflydelse over virksomheden.

Efter forslaget's stk. 1, nr. 4 skal virksomheden have en »social håndtering« af overskud, hvilket er defineret i stk. 5 ved, at virksomheden anvender sit resultat efter skat til reinvestering i egen virksomhed, andre social økonomiske virksomheder, der er registreret efter denne lov, donationer til organisationer med et almennyttigt eller almenvelgørende formål eller i begrænset omfang udbytte til investorer. Hensættelser kan således ske til reinvestering i egen virksomhed eller til de listede formål i forslaget's § 2, stk. 5, nr. 2-4, som er udtømmende anført.

Efter forslaget's stk. 1, nr. 5 skal virksomheden beskrive, hvordan den er inddragende og ansvarlig i sit virke, hvilket betyder, at ledelsen har ansvaret for årligt at rapportere dette, jf. § 6, stk. 4, nr. 4. Med inddragende og ansvarlig i sit virke forstås, at virksomhedens ledelse søger at involvere virksomhedens ansatte, kunder, samarbejdspartnere og interessenter samt udviser ansvarlighed i forhold til det sociale formål i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter.

Investeringer i andre socialøkonomiske virksomheder efter forslaget's § 2, stk. 5, nr. 2 må kun ske til virksomheder, der er registreret hos Erhvervsstyrelsen efter denne lov.

Bestemmelsen i § 2, stk. 5, nr. 3 medfører, at de registrerede socialøkonomiske virksomheder kan uddele midler til andre organisationer, der arbejder ud fra et formål, der kommer samfundet til nytte. Ordet »organisationer« i forslaget's dækker over foreninger, fonde, stiftelser m.v., som kan regnes for selvstændige juridiske personer. Ordene »almenvelgørende« og »almennyttige« følger SKATs praksis, og indregnet i forslaget's § 2, stk. 5, nr. 3 er i hvert fald donationer til almenvelgørende og almennyttige foreninger, som er godkendt efter ligningslovens § 8 A og offentliggjort på SKATs hjemmeside. Det forhold, at en forening m.v. ikke kan godkendes efter LL § 8 A, er dog ikke nødvendigvis ensbetydende med, at foreningen ikke kan betragtes som almenvelgørende eller på anden måde almennyttig i relation til denne lov. Uanset hvilken form for organisation, der er tale om, skal der foretages en selvstændig vurdering af, hvorvidt formålet må anses for almenvelgørende eller almennyttigt, ligesom der skal foretages en vurdering af de enkelte uddelinger.

For at et formål kan anses for almenvelgørende, er det en forudsætning, at støtten ydes til personer inden for en videre kreds, der er i økonomisk trang eller har vanskelige økonomiske kår. Formålet anses for almennyttigt efter SKATs praksis, når det ud fra en almindeligt fremhersken-

de opfattelse kan karakteriseres som nyttigt. Blandt sådanne almennyttige formål kan nævnes sociale, kunstneriske og andre kulturelle formål, miljømæssige, videnskabelige - herunder forskningsmæssige eller sygdomsbekæmpende - humanitære, undervisningsmæssige, religiøse eller nationale øjemed. Også idrætsforeninger og dyreværnsorganisationer vil kunne anses for almennyttige. Derimod vil organisationer, der varetager politiske, økonomiske eller erhvervsmæssige interesser, ikke kunne anses for almennyttige.

For at et formål kan anses for almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt kræves, at formålet skal komme en vis videre kreds til gode. Ved begrebet »en vis videre kreds« fremgår følgende praksis omkring LL § 8 A: »Det må kræves, at den virksomhed vedkommende forening mv. udøver, ikke blot omfatter personer inden for et lokalt eller på anden måde stærkt begrænset område, men er til fordel for en videre kreds af personer, fx i hele landet eller større dele af dette. I praksis lægges der vægt på befolkningstallet i vedkommende område.« Det fremgår endvidere af praksis i SKM2010.329.SR, hvor en forenings vedtægter bestemte, at foreningens formue ved opløsning skulle overgå til almennyttige eller velgørende formål i foreningens hjemstedssogn: »Uanset der er tale om et sogn med et indbyggertal på ikke over 2.000 udelukker det efter SKATs opfattelse ikke, at udlodningen kan anses for almennyttig. Der er herved henset til, at der er tale om en afgrænsning efter objektive kriterier. Det må endvidere anses for at være en uvis kreds, der vil kunne komme i betragtning, idet der ikke er noget til hinder for at også indbygger udenfor sognet udøver almennyttig aktivitet inden for sognet eller deltager i sådan aktiviteter. « I relation til vurderingen af lokal forankring, kan et formål, der understøtter f.eks. en fortsat beboelse af en ø eller et andet afgrænset lokalområde føre til, at kravet til praksis angående geografisk afgrænsning reduceres under hensyn til opfyldelse af formålet. På dette område, er der således tale om en fravigelse af principperne i SKATs generelle praksis.

En fond, som efter vedtægterne kun kan uddele til personer med tilknytning til fx en bestemt virksomhed/aktieselskab, uddeler ikke til en ubestemt videre kreds. Derimod er et formål er almennyttig, selv om kun en enkelt person eller en enkelt institution bliver tilgodeset ved en uddeling fra foreningen, fond, m.v., når blot den pågældende modtager er valgt som en blandt mange mulige.

Det er i almindelighed uden betydning for spørgsmålet om, hvorvidt et formål kan anses for almenvelgørende eller på anden måde almennyttigt, om det udøves her i landet eller i udlandet. Det er dog som hovedregel en betingelse, at administrationen af de midler, der kommer formålet til gode, finder sted her i landet. Er der tale om midler til en udenlandsk organisation, hvor myndighederne i det pågældende land skønner, at organisationens midler forvaltes forsvarligt, kan det være uden betydning, at administrationen ligger i udlandet.

Hvis resultatet efter skat benyttes til at udbetale udbytte efter forslagens § 2, stk. 5, nr. 4 skal begrænsningen efter forslagens § 2, stk. 6 overholdes. Begrebet udbytte i forslagens § 2, stk. 5, nr. 4 og § 2, stk. 6 skal forstås bredt som enhver form for overskudsdeling mellem ejere af en virksomhed. For kapitalselskaber vil dette være udbytte. Bestemmelsen er rettet mod selskabsformer, der lovligt kan overføre overskud i virksomheden til ejere heraf og sigter mod at begrænse denne overførsel af overskud på den i § 2, stk. 6 beskrevne måde. Begrænsningen finder således anvendelse på alle selskabsformer, der efter den regulering, de er underlagt, kan overføre overskud til ejere. Bestemmelsen har ikke til hensigt at ændre selskabslovens regler om udbytte for kapitalselskaber eller på eksisterende regler i relation til selskabsformer, der ikke må overføre overskud til ejere i forhold til den regulering, de er underlagt enten via lov eller aftale. Her tænkes eksempelvis på foreninger, hvor vedtægterne bestemmer, at der ikke kan ske en fordeling af overskud blandt medlemmerne eller et S.m.b.a, hvor vedtægter bestemmer, at der ikke kan overføres overskud til ejerne. Bestemmelsen er ikke relevant for fonde, da disse per definition ikke har ejere, og dermed er det ikke relevant at begrænse overførsel af overskud til ejere, da dette ikke kan ske. Den konkrete begrænsning i forslagens § 2, stk. 6 skal forstås således, at der er sat en begrænsning på, hvor stort et udbytte virksomheder registreret i henhold til loven kan udbetale til de enkelte kapitalejere i disses ejertid. De enkelte kapitalejere kan maksimalt modtage et udbytte i deres ejertid svarende til deres investerede kapital plus en rimelig årlig forrentning heraf. Den årlige forrentning af den investerede kapital tilskrives årligt denne således, at det beløb, der må udbetales som udbytte, løbende stiger med forrentningen, såfremt der ikke udbetales udbytte. Virksomheden skal internt føre en oversigt over, hvad de enkelte kapitalejere må modtage i udbytte i deres ejertid, således det sikres, at udbyttebetalinger ikke overskrider lovens begrænsning.

Bestemmelsen i forslagens § 2, stk. 6 har til formål at sikre, at virksomheder registreret efter denne lov anvender den væsentligste del af deres overskud i henhold til deres sociale formål samtidig med, at der bevares en adgang til at udbetale udbytte under visse begrænsninger. Det er centralt at bevare en adgang til at udbetale udbytte i et omfang, der sikrer, at virksomhederne har mulighed for at tiltrække investorer, der vil indskyde egenkapital. Adgangen til udbetaling af udbytte begrænses for at sikre, at virksomheder registreret efter denne lov ikke drives efter et formål om størst muligt udbytte til ejerne og dermed sker på bekostning af det sociale formål. Forslaget skal sikre, at de virksomheder, der er registreret efter denne lov, fortsat har adgang til at udbetale udbytte i et omfang, der sikrer, at de har muligheden for at tiltrække investorer, der indskyder egenkapital.

Efter forslagens § 2, stk. 7 skal formålet i § 2, stk. 1, nr. 1 optages i virksomhedens vedtægter, og virksomheden skal registrere det hos Erhvervsstyrelsen. Såfremt den registrerede virksomhed ikke er forpligtet til at have vedtægter, hvilket eksempelvis gør sig gældende for et inte-

ressentskab (I/S), skal det sociale formål optages i virksomhedens stiftelsesdokument eller lignende.

I forslaget § 2, stk. 8 bestemmes, at enkeltmandsvirksomheder og virksomheder etableret ved sameje ikke er omfattet af loven. Årsagen hertil er, at der ved disse virksomhedsformer ikke er en adskillelse mellem ejers formue og virksomhedens formue. Dette vil kunne skabe en stor usikkerhed for interessenter i forhold til sammenblanding af midlerne fra virksomhedens formue og den personlige formue, hvorfor disse virksomhedsformer ikke kan registreres.

Til § 3

Forslagets § 3 har til hensigt at sætte den overordnede ramme for registreringen af socialøkonomiske virksomheder. I bestemmelsen fremhæves betingelserne for registrering samt proceduren for anmeldelse om registrering. Desuden indeholder forslaget en beskrivelse af den forpligtelse, der følger af registreringen.

Efter forslaget § 1 har en socialøkonomisk virksomhed, der opfylder betingelserne i § 2, ret til at lade sig registrere efter reglerne i denne lov. Hermed kan virksomheder, der i udgangspunktet opfylder betingelserne i § 2 lade sig registrere, hvis de har til hensigt at efterleve de resterende krav, der følger af registreringen. Det bemærkes, at ordningen er frivillig, og virksomheden ikke pålægges at lade sig registrere blot fordi, den opfylder betingelserne i forslaget § 2.

Registreringen skal ifølge forslaget § 3, stk. 2 ske i Erhvervsstyrelsens it-system.

I forslaget § 3 bestemmes, at de ændringer i virksomhedens formål, som virksomheden skal registrere efter § 2, stk. 7, skal registreres i Erhvervsstyrelsens it-system senest 2 uger efter vedtægtsændringen er vedtaget. Desuden skal ændringer i andre forhold, som virksomheden skal registrere i henhold til denne lov, ligeledes anmeldes senest 2 uger efter den retsstiftende beslutning er truffet. Bestemmelsen har således til hensigt at fremhæve virksomhedens forpligtelse til at ajourføre de oplysninger, som virksomheden har indgivet til Erhvervsstyrelsen i forbindelse med registreringen eller på et senere tidspunkt.

Til § 4

Formålet med forslaget § 4 er at afklare, at det er virksomheden, i form af dennes øverste ledelsesorgan, der alene har ansvar for, at anmeldelsen ikke sker i strid med denne eller anden lovgivning, og at virksomheden løbende opfylder betingelserne for registrering.

I det foreslåede stk. 1 præciseres det, at der påhviler anmelder en særlig forpligtelse til at sikre, at selvregistrering ved brug af tilgængelige it-registreringsløsninger ikke gennemføres i strid med lovgivningen, og at virksomheden opfylder betingelserne for registrering. Det samme gælder i forbindelse med anmeldelser af forhold, der ikke kan gennemføres ved selvregistrering.

I forslagetets stk. 2 fremhæves det øverste ledelsesorgan som ansvarlig for, at stk. 1 overholdes, herunder også at registreringen sker i overensstemmelse med de tegningsregler, der gælder for virksomheden, eller i øvrigt i overensstemmelse med de almindelige regler om stillingsfuldmagt.

Stk. 3 bestemmer at forpligtelsen efter stk. 1 også gælder i forhold til at lade virksomheden afregistrere, såfremt virksomheden ikke længere opfylder betingelserne i henhold til forslagetets § 2 eller lovens øvrige forskrifter.

Til § 5

Bestemmelsen i forslagetets § 5 fastslår, at en virksomhed, der ikke er registreret efter denne lov, ikke må markedsføres som »registreret socialøkonomisk virksomhed« (RSV). Der opnås således en eneret for de registrerede socialøkonomiske virksomheder til at benytte denne betegnelse, mens betegnelsen »socialøkonomisk virksomhed« fortsat kan benyttes af ikke registrerede virksomheder, da registreringen er en klassificering af en gruppe virksomheder i et større felt.

Der er tale om en central bestemmelse, der sammen med registreringen har til formål at udbrede kendskabet til den socialøkonomiske sektor blandt andet hos banker, mulige samarbejdspartnere og øvrige interessenter. Derudover sikrer eneretten kundernes, investorernes og andre interessenters tillid til sektoren ved at beskytte mod uretmæssig brug af betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed«, heri også at beskytte producenter og virksomheder mod ubillig konkurrence fra andre, der ved uretmæssigt at betegne virksomheden som en »registreret socialøkonomisk virksomhed« forsøger at opnå en konkurrencefordel.

I den forbindelse vil bestemmelsen også finde anvendelse i tilfælde, hvor mellemhandlere, samarbejdspartnere, m.v. markedsfører virksomheden eller dennes produkter under henvisning til, at virksomheden er en »registreret socialøkonomisk virksomhed«.

Til § 6

Reglerne for udarbejdelse af årsrapporter efter årsregnskabsloven er baseret på den såkaldte byggeklodsmode, hvorefter regelsættet, som virksomhederne er forpligtet til at følge, primært afhænger af virksomhedens størrelse. Det vil sige, at små virksomheder skal følge forholds-

vis få, typisk brede krav, mens større virksomheder skal følge flere og mere detaljerede krav.

Alle selskabsformer med begrænset hæftelse skal i udgangspunktet aflægge en årsrapport, jf. årsregnskabslovens § 3, stk. 1, nr. 1-5, men flere af de socialøkonomiske virksomheder kan være undtaget grundet størrelsesgrænsen i årsregnskabslovens § 4, stk. 1. Denne bestemmelse fastslår, at virksomheder omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder § 3 (virksomheder og foreninger med begrænset ansvar) og § 4 (andelsselskaber med begrænset ansvar) ikke er forpligtet til at aflægge årsrapport, hvis de ligger under de anførte størrelsesgrænser. Undtagelsen gælder, såfremt virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to ud af de tre følgende størrelser: 1) 7 mio. kr. i balancesum, 2) 10 mio. kr. i nettoomsætning og 3) 10 heltidsbeskæftigede gennemsnitligt i regnskabsåret.

Undtagelsen gælder kun for de virksomheder, der er udtrykkeligt nævnt i årsregnskabslovens § 4, stk. 1. Andre virksomheder som f.eks. aktie- og anpartsselskaber med begrænset ansvar samt erhvervsdrivende fonde skal aflægge årsrapport efter årsregnskabsloven, uanset om de i øvrigt måtte opfylde størrelsesgrænserne i stk. 1, idet disse virksomheder mindst skal følge reglerne for regnskabsklasse B, jf. årsregnskabslovens § 7.

Forslagets stk. 1 bestemmer, at de virksomheder, der er undtaget fra pligten til at aflægge regnskab efter årsregnskabsloven, mindst skal aflægge regnskab efter regnskabsklasse B. Denne regnskabsklasse gælder for »små virksomheder«, hvilket defineres som virksomheder, der i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to ud af de tre følgende størrelser: 1) en balancesum på 36 mio. kr., 2) en nettoomsætning på 72 mio. kr. og 3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 2, nr. 1. Hvis den socialøkonomiske virksomhed overskrider denne tærskelværdi, vil den blot skulle aflægge årsregnskab efter sin respektive regnskabsklasse.

Virksomheder registreret efter loven skal endvidere gøre deres regnskab offentligt tilgængeligt. Formålet herved er at skabe transparens omkring de registrerede virksomheder. Offentliggørelsen kan ske ved indsendelse af årsrapporten til Erhvervsstyrelsen, hvorefter den vil kunne rekvireres af offentligheden mod betaling. Alternativt kan årsrapporten uploades på en særlig side på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, hvor andre informationer vedrørende virksomheder registreret efter loven findes.

Ifølge forslagets stk. 2 skal årsrapporten være modtaget senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Af hensyn til at undgå dobbelt rapportering gælder stk. 2 dog ikke for virksomheder, der i forvejen er forpligtede til at indsende deres årsrapport til Erhvervsstyrelsen, jf. forslaget's stk. 3.

For at imødekomme ønsket om transparens bestemmer forslaget's stk. 4, at de registrerede socialøkonomiske virksomheder skal indgive en specifikation, der vedrører den del af den håndtering af virksomhedens midler, der ikke fremgår af årsregnskabet.

I forslaget's stk. 4, nr. 1 benyttes begrebet »ledelsen« om ethvert medlem af de organer, som udøver den overordnede og/eller daglige ledelse, herunder direktionen, bestyrelsen, tilsynsrådet, m.v.. Hvis stifterne aflønnes skal dette ligeledes fremgå i specifikationen. Der skal gives beløbsmæssige oplysninger om de samlede lønninger og vederlag m.v., herunder eventuelle pensionsbidrag og fratrædelsesgodtgørelser, som ydes, eller er ydet, til nuværende eller forhenværende medlemmer af ledelsen i det regnskabsår af rapporteringen vedrører. Oplysningerne skal gives fordelt på hvert ledelsesorgan.

Tilhører en person flere ledelseskategorier (f.eks. både direktion og bestyrelse), og modtages vederlag m.v. for varetagelsen af begge ledelsesfunktioner, må den pågældende persons samlede vederlag m.v. opdeles på ledelsesfunktionerne og oplyses under de respektive kategorier (ledelsesfunktioner).

I forslaget's stk. 4, nr. 2 defineres betegnelsen »nærtstående parter« i overensstemmelse med definitionen i den internationale regnskabsstandard IAS 24 (International Accounting Standard 24), der blandt andet indebærer, at to parter er nærtstående, hvis den ene part direkte eller indirekte kontrollerer eller har betydelig indflydelse på den anden part. Dette kan fx være som følge af et moder/dattervirksomhedsforhold, ved repræsentation i ledelsen eller ved nært familieskab til et ledelsesmedlem. To virksomheder anses også for nærtstående, hvis de kontrolleres af samme modervirksomhed. Den foreslåede bestemmelse i stk. 4, nr. 3 omfatter enhver form for likvide midler eller andre aktiver, der udloddes eller uddeles til en fysisk eller juridisk person, heri udbytteudlodninger til investorer samt reinvesteringer og donationer efter forslaget's § 2, stk. 5. Ved den årlige rapportering skal oplysninger fra hele regnskabsåret indgå.

Rapporteringsskravet i § 6, stk. 4, nr. 4 indebærer, at de omfattede virksomheder skal redegøre for deres politikker og praksis, som skal sikre, at virksomheden opfylder det sociale formål og ledes inddragende og ansvarligt. Ved politikker forstås i denne forbindelse bredt virksomhedens vedtægter, interne retningslinjer, målsætninger, strategier eller andre dokumenter, der beskriver, hvordan virksomheden arbejder. Virksomheden skal desuden redegøre for, hvordan den omsætter sine politikker til handling. Det kan eksempelvis være ved implementering af ledelsessystemer, udførelse af aktiviteter, inddragelse af en målgruppe,

overskudshåndtering eller andre procedurer i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Virksomheden skal tillige oplyse om eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

I forslagets § 6, stk. 4, nr. 5 skal virksomheden, såfremt den har kapitalejere, oplyse størrelsen af det udbytte den enkelte kapitalejer har modtaget i sin ejertid. Kapitalejer skal forstås bredt som enhver fysisk eller juridisk person, der som følge af sit ejerskab i virksomheden og efter lov, aftale eller vedtægter har ret til at modtage udbytte eller anden form for overskudsdeling. Denne opgørelse reguleres hvert år i forhold til et eventuelt udbytte, der udbetales.

Såfremt rapporteringen efter § 6, stk. 4 sker i ledelsesberetningen i årsrapporten, jf. § 6, stk. 6, og virksomheden er underlagt en revisionspligt efter årsregnskabslovens regler, vil redegørelsen blive omfattet af den udtalelse, revisor skal afgive vedrørende ledelsesberetningen efter årsregnskabslovens § 135, stk. 5. I forbindelse med revisionen af årsregnskabet, og et eventuelt koncernregnskab, skal revisor påse, at oplysninger i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med oplysninger i årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab. Revisor skal afgive en udtalelse herom.

Specifikationerne skal rapporteres via Erhvervsstyrelsens it-system, jf. forslagets § 6, stk. 5.

Forslagets stk. 6 skal sikre, at de registrerede virksomheder ikke skal rapportere de samme oplysninger flere gange. Såfremt oplysningerne i forslagets § 6, stk. 4 fremgår af virksomhedens årsrapport, og denne indsendes til Erhvervsstyrelsen, skal dette anses for værende opfyldelse af forpligtelsen i stk. 5.

Til § 7

Bestemmelsen i forslagets § 7 berammer det øverste ledelsesorgans ansvar for en forsvarlig ledelse af selskabet. Betegnelsen »det øverste ledelsesorgan« følger for kapital-selskaber af selskabsloven. For fonde og foreninger benyttes betegnelsen for bestyrelsen, mens det for andre selskaber dækker over det ledelsesorgan eller den personkreds, der udøver den overordnede og strategiske ledelse.

Bestemmelsen indeholder en præcisering af, at det øverste ledelsesorgan skal varetage den overordnede og strategiske ledelse af selskabet samt sikre en forsvarlig organisation af virksomheden. Dette indebærer f.eks. en fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan virksomheden tilrettelægges, herunder hvilke rammer der skal gælde for investeringer, hvordan selskabet skal finansieres og hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker, der skal gælde.

I relation til, om et vederlag kan anses som sædvanligt efter hvervets art og omfang, kan der tages udgangspunkt i, hvad der udbetales for tilsvarende arbejdsopgaver i sammenlignelige virksomheder. Derudover skal virksomhedens sociale formål tages i betragtning i vurderingen af, om et vederlag kan anses forsvarligt, da ledelsen er forpligtet til at føre en ansættelsespolitik i overensstemmelse med virksomhedens sociale formål. Det er det øverste ledelsesorgan, der bærer ansvaret for, at alle aflønninger er i overensstemmelse med lovens bestemmelser. Eksempelvis vil det ved foreninger og fonde være bestyrelsen, der står til ansvar for aflønningen.

Til § 8

Hensigten med forslaget § 8 er, at begrænse mulighederne omgåelse af forslaget § 2, stk. 6 om udbytte, således at virksomheder ikke kan likvidere selskabet og på denne måde trække udbytte ud af selskabet i et omfang, der ellers ville være begrænset efter § 2, stk. 6.

I forslaget § 2 udvides denne begrænsning til også at dække kapitalnedsættelse, således at man ikke ad denne vej kan omgå § 2, stk. 6. Denne bestemmelse er et tillæg til de eksisterende regler, der gælder om likvidation og kapitalnedsættelser i anden lovgivning.

Til § 9

Forslagets stk. 1 gør Erhvervsstyrelsen til registreringsmyndighed ved registrering af socialøkonomiske virksomheder.

Forslagets stk. 2 giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at afregistrere registrerede socialøkonomiske virksomheder, der ikke overholder lovens bestemmelser.

Til § 10

Hensigten i forslaget § 10, nr. 1-2 er at tilbyde virksomhederne mulighed for selvregistrering med deraf følgende umiddelbar offentlighed. Det forhold i forslaget § 10, stk. 1, nr. 1, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at de af virksomheden bemyndigede umiddelbart kan foretage registreringen, sikrer hurtig opdatering af registreringspligtige oplysninger, hvilket er i selskabets og den berørte personkreds interesse. Forslagets stk. 1, nr. 2 skal sikre, at ændringer i registrerede forhold kommer til offentlighedens kendskab hurtigt, men gør det samtidig muligt for den enkelte virksomhed at passe anmeldelsesprocedurerne ind i de løbende administrative opgaver. Styrelsens it-system udvikles løbende, således at flere og flere offentliggørelser fremover kan foretages af anmelder selv.

Hvad angår den foreslåede bemyndigelse i forslaget § 10, stk. 1, nr. 3, kan denne eksempelvis udnyttes til at fastsætte regler om, at virksom-

heden selv kan offentliggøre vedtægtsændringer vedr. det sociale formål i Erhvervsstyrelsens selvbetjeningssystemer, såfremt disse systemer bliver udviklet hertil.

Hensynet i forslaget stk. 1, nr. 4 er at sikre en tilpasning af oplysninger, der skal skabe transparens i virksomhederne ved at gøres offentlig tilgængelige.

Forslagets stk. 1, nr. 5 giver Erhvervsstyrelsen hjemmel til at fastsætte regler om gebyrer for bl.a. anmeldelse og udskrifter, ligesom styrelsen kan udstede rykkerbreve ved for sen betaling.

Til Kapitel 5

Efter forslaget skal Erhvervsstyrelsen føre et offentligt register over alle registrerede socialøkonomiske virksomheder. Registret indeholder en lang række oplysninger om de registrerede virksomheder. De registrerede oplysninger er offentligt tilgængelige.

Virksomhedens øverste ledelsesorgan har pligt til at registrere eller anmelde oplysninger med henblik på registrering efter reglerne i lovforslaget.

Registrerede oplysninger og meddelelser offentliggøres i styrelsens it-system, som er tilgængeligt via Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Her kan interesserede søge oplysninger om registreringer og offentliggjorte meddelelser om de registrerede socialøkonomiske virksomheder.

Det foreslås, at der indsættes tre bestemmelser, der vedrører kommunikationsmåden i forbindelse med skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om alle forhold, der er omfattet af loven

Til § 11

Med forslaget § 11, skabes der hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra styrelsen om alle forhold, som er omfattet af lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder eller regler, som er udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Forslaget indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser m.v. til styrelsen om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget i styrelsen, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. sendes til styrelsen på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at styrelsen må vejlede

om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

Samtidig indebærer forslaget, at meddelelser m.v. til eller fra styrelsen, der sendes på den foreskrevne digitale måde, anses for at være kommet frem til modtageren på det tidspunkt, hvor meddelelsen m.v. er tilgængelig digitalt for modtageren, jf. det foreslåede stk. 3. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Ved henvendelser til Erhvervsstyrelsen kan Erhvervsstyrelsen stille krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som den pågældende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse til styrelsen. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende en pligt til at underrette styrelsen om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videre-sendt til den nye e-mailadresse.

På sigt kan det komme på tale at udvikle andre digitale løsninger, herunder nye selvbetjeningsløsninger, til brug for kommunikation om forhold, som er omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Det forhold, at en virksomhed eller en person oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anvende en computer på et folkebibliotek eller anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

For meddelelser, der sendes til Erhvervsstyrelsen, er styrelsen adressat for meddelelsen. For meddelelser, som styrelsen sender, er selskabet eller den fysiske person, som meddelelsen sendes til, adressat for meddelelsen.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til Erhvervsstyrelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for styrelsen, dvs. når styrelsen kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til en virksomhed eller person på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for den pågældende. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at over-

vinde. Som eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

Til § 12

Der kan efter den foreslåede § 12 fastsættes regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder eller regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet.

Desuden kan der efter stk. 2 fastsættes regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med Erhvervsstyrelsen som afsender som hidtil. Bestemmelsen finder anvendelse både på dokumenter, som Erhvervsstyrelsen sender digitalt, og på dokumenter, som sendes fysisk, dvs. på papir med almindelig post, hvis dokumentet undtagelsesvist ikke sendes digitalt.

Til § 13

Den foreslåede § 13 vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler. Der er tale om dokumenter, som er udstedt af virksomhedens ledelse eller revisor m.fl.

Der kan f.eks. være tale om dokumenter, som er udarbejdet af selskabets centrale ledelsesorgan til brug for generalforsamlingens beslutningstagen. Endvidere dækker bestemmelsen dokumenter, som er udarbejdet af revisor, således at revisor eksempelvis kan underskrive dokumentet med digital signatur i stedet for med en fysisk underskrift.

Med forslaget præciseres det, at det er en forudsætning for at undlade personlig underskrift, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Det foreslås i stk. 2, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan fraviges. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan der desuden fastsættes regler om, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Til § 14

Det er centralt for registreringsordningens omdømme, at socialøkonomiske virksomheder overholder eneretten til anvendelse af betegnelsen Registreret Socialøkonomisk Virksomhed i henhold til loven. Hvorfor det forslås, at uretmæssig brug af betegnelsen »registreret socialøkonomisk virksomhed« (RSV) i forslagets § 5 kan straffes med bøde.

Endvidere er det vigtigt, at udbyttebegrænsningen i § 2, stk. 6 ikke bliver omgået. Forslagets § 8 har til formål at modvirke omgåelse af udbyttebegrænsningen, og konsekvensen skal derfor være yderligere skærpet end blot afregistrering. Derfor foreslås det, at overtrædelse af lovens § 8 kan straffes med bøde.

Forslagets stk. 2 bestemmer, at juridiske personer, der begår en overtrædelse, kan pålægges strafansvar efter straffelovens kapitel 5.

Til § 15

Erhvervsankenævnet er et kompetent organ i forhold til at vurdere afgørelser truffet i henhold til denne lov. Erhvervsankenævnet er klageinstans for afgørelser, der træffes af bl.a. Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Rejsegarantifonden. Ankenævnets kendelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Formanden og næstformanden, der skal opfylde betingelserne for at blive landsdommer, og nævnets medlemmer beskikkes af erhvervs- og vækstministeren for en periode af 4 år. Nævnets medlemmer udpeges blandt personer, der har kendskab til kapitalmarkedsforhold, nationaløkonomi, forsikringsmatematik og forbrugerforhold.

Til § 16

Efter forslagets § 16 træder lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder i kraft den xx. xx 2014.

Til § 17

Efter lovforslagets § 17 evaluerer social-, børne- og integrationsministeren hele eller dele af lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder 3 år efter ikrafttrædelsen. Dette sker med henblik på en vurdering af om loven eller dens enkelte bestemmelser har opfyldt formålet. Evalueringen vil ske under inddragelse af de væsentligste interessenter, herunder råd nedsat inden for dette ressort.

Til § 18

Lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDVALGET FOR
**socialøkonomiske
virksomheder**
